

Tiedote 21.8.2023

Arkkitehti Elissa Aallosta kertova näyttely avaa Lahden arkkitehtuuriviikot

Arkkitehti Elissa Aallon elämäntyöstä kertova näyttely avautuu Lahden galleria Nuovossa, jossa avoimia avajaisia vietetään tiistaina 22.8.2023 klo 18.00.

Näyttely käynnistää kaupungissa vietettävät arkkitehtuuriviikot, jotka nostavat esille Lahden kaupunkikeskustan tunnettuja arkkitehtuurikohteita ja eturivin suunnittelijoita niiden taustalla. Arkkitehtuuriviikoilla juhlistetaan **Eliei Saarisen** syntymän 150-vuotisjuhlaa, **Alvar Aallon** 125 -juhlavuotta, sekä **Elissa Aaltoa**, jonka syntymästä tuli vuonna 2022 kuluneeksi 100 vuotta.

Näyttely esittelee lahjakkaan ja määrätietoisen, mutta suurelle yleisölle varsin tuntemattomaksi jääneen suunnittelijan elämäntyötä. Se valottaa Elissa Aallon julkista ja yksityistä roolia Alvar Aallon arkkitehtitoimiston arjessa sekä kuuluisan arkkitehtimiehensä rinnalla. Näyttely on esillä 23.8.–1.10.2023.

Lahden kaupunginarkkitehti **Johanna Palomäki** iloitsee siitä, että näyttely on esillä juuri kirkon vieressä sijaitsevassa Galleria Nuovossa. *”Näyttely tuo kiinnostavasti esiin myös Ristinkirkon suunnittelijan taustoja. Kirkkoahan voi hyvällä syyllä pitää Elissa Aallon työnä, koska hän saattoi sen loppuun Alvar Aallon kuoleman jälkeen”*, Palomäki mainitsee. Näyttely on yksi Lahden arkkitehtuuripoliittisen ohjelman toimenpiteistä. *”Arkkitehtuuripoliitikalla edistetään uudisrakentamisen laatua, vaalitaan rakennusperintöä ja lisätään tietoisuutta sen arvoista”*, kertoo Johanna Palomäki.

Kemissä vuonna 1922 syntynyt [Elissa Aalto](#) (os. Elsa Kaisa Mäkinieniemi) valmistui arkkitehdiksi 1949. Hän pääsi jo samana vuonna töihin Alvar Aallon arkkitehtitoimistoon, jossa työn alla oli sekä mittavia julkisia rakennushankkeita että useita arkkitehtuurikilpailuja niin kotimaassa kuin ulkomaillakin. Tehtävien laajentuessa Elissa sai johtaa useita merkittäviä projekteja. Työskentelyn lomassa Alvar Aalto mieltä elämänmyönteiseen ja valoisaan työtoveriinsa ja pariskunnan seurustelu johti avioliittoon vuonna 1952.

Vuosien saatossa Elissa Aallosta kehittyi Alvar Aallon ajatusten taitava tulkki ja välittäjä, jonka rooli korostui hankkeiden yhteydenpitoon liittyvissä tehtävissä. Hän työskenteli Aallon rinnalla ja sittemmin hänen työnsä jatkajana yhteensä 45 vuoden ajan. Elissa Aalto johti toimistoa Aallon kuoleman jälkeen vuosina 1976–1994, saattaen sinnikkäästi loppuun useita kesken olleita töitä. Hänen johdolla valmistuivat mm. pitkään suunnittelupöydällä olleet [Lahden Ristinkirkko](#) (1969–79) sekä [Santa Maria Assunta -kirkko](#) (1966–80) Italian Riolassa. Alvar Aallon arkkitehtitoimistossa suunniteltiin 1920–70-lukujen aikana yhteensä seitsemän toteutunutta kirkkorakennusta, joista neljä Suomeen, kaksi Saksaan ja yksi Italiaan.

Elissa Aallon myötävaikutuksella arkkitehtitoimiston piirustus-, valokuva- ja asiakirjakokoelmat siirtyivät Alvar Aalto -säätiön omistukseen ja säilyivät näin yhtenäisenä kokonaisuutena, yhtenä harvoista jakamattomana säilyneistä piirustuskokoelmista maailmassa. *”Elissa Aallon elämäntyön pysyviä maamerkkejä ovat lukuisat loppuunsaatetut projektit ja joukko huolella kunnostettuja arvorakennuksia. Hän osallistui laaja-alaisesti keskusteluun Aallon arkkitehtuuriperinnöstä ja rakennusten säilyttämisestä ja oli mukana perustamassa Alvar Aalto -säätiötä vuonna 1968”*, kertoo Alvar Aalto -säätiön toimitusjohtaja **Tommi Lindh**.

Lahden arkkitehtuuriviikoilla yleisö voi nauttia luennoista ja opastetuista kierroksista eri kohteissa. Näyttelyyn liittyvänä ohjelmana arkkitehti, filosofian tohtori **Sofia Singler** luennoi aiheesta *Puista, papeista ja pyhydestä: Näkökulmia Alvar ja Elissa Aallon kirkkoarkkitehtuuriin* Lahden Ristinkirkossa keskiviikkona 6.9.2023 klo 18.00–19.30. Lue lisää arkkitehtuuriviikoista [täältä](#).

Näyttelyn lisäksi Alvar Aalto -säätiö on tuottanut [Elissa Aalto -tuotesarjan](#) sekä ensimmäisen [Elissa Aallosta kertovan kirjan](#). Näyttely on ollut aiemmin esillä neljässä eri Alvar Aalto -kaupungissa: Rovaniemellä, Alajärvellä, Tammisaarella ja Oulussa.

Vuonna 2023 on kulunut 125 vuotta Alvar Aallon (1898–1976) syntymästä. Modernin suunnittelun uranuurtajat, arkkitehdit Alvar, Aino ja Elissa Aalto tekivät poikkeuksellisen rikkaan ja monipuolisen uran sekä Suomessa että kansainvälisesti. Juhlavuoden aikana Alvar Aalto -säätiö tuo esiin - yhdessä yhteistyökumppaniensa kanssa - Alvar Aallon arkkitehtitoimiston (1923–1994) tarinaa ja töiden taustalla vaikuttaneita, yhä tänäkin päivänä ajankohtaisia ajatuksia. Alvar Aalto -säätiön tuottama näyttely on osa Alvar Aallon 125-vuotisjuhlavuoden ohjelmaa.

Kiertonäyttely: Arkkitehti Elissa Aalto

23.8.–1.10.2023 Galleria Nuovo

Avoimna ke–pe klo 14–17, la klo 12–15, su 14–17

Osoite: Mariankatu 16, 15110 Lahti

Lisätietoja:

Kaavoitusarkkitehti Tuomas Helin

Lahten kaupunki

puh. 044 483 6337

tuomas.helin@lahti.fi

Galleristi Kea Nuorivaara

Galleria Nuovo

puh. 040 831 1544

kea@gallerianuovo.fi

Näyttelyn sisältö- ja mediatiedustelut:

Yhteistyöpäällikkö Mari Forsberg

Alvar Aalto -säätiö

puh. 050 325 1909

mari.forsberg@alvaraalto.fi